

80. rocznica Tragedii Górnośląskiej w żywej pamięci Śląskich Samorządowców.

W 2025 roku mija 80 lat od tragicznych wydarzeń, które wstrząsnęły Górnym Śląskiem. Śląscy Samorządowcy przyjęli rezolucję upamiętniającą te tragiczne wydarzenia. Sejmik województwa opolskiego podjął uchwałę, by rok ten był czasem refleksji i hołdu dla ofiar represji oraz okazją do budowania dialogu o wspólnej historii regionu.

Wciąż niedopowiedziana prawda historyczna.

W styczniu 2025 roku mija 80 lat od wkroczenia, w wyniku II wojny światowej, na Górny Śląsk Armii Czerwonej i początku represji określanych współcześnie mianem Tragedii Górnośląskiej. Dramatyczne skutki tych działań dotknęły również mieszkańców terenów, które obecnie należą do województwa opolskiego.

Brutalne represje wymierzone przede wszystkim w cywilną ludność pochodzenia niemieckiego, dotknęły także wszystkie osoby tylko uznane za Niemców lub po prostu ludzi niewygodnych dla nowej władzy. Pierwszym jej aktem były zbrodnie popełnione na ludności cywilnej. Wkraczające do górnośląskich miejscowości oddziały czerwonarmistów dopuszczały się masowych mordów, gwałtów i tortur. Wielu ludzi straciło życie, zdrowie lub było świadkami aktów przemocy. Do rangi symbolu urosły masakry dokonane w Miechowicach pod Bytomiem, gdzie zamordowano 380 osób i podopolskich Boguszycach, gdzie zabito co najmniej 270 mieszkańców. Do tej pory nie udało się ustalić dokładnej liczby ofiar.

Przywrócić godną pamięć

Jak czytamy w przyjętej przez Śląskie Stowarzyszenie Samorządowe rezolucji z okazji 80. rocznicy tych tragicznych wydarzeń: *„Bardzo wielu z tych, którzy przeżyli, a także ich bliskich, nie doczekało chwili, w której po przełomie ustrojowym można było otwarcie mówić o tych dramatycznych wydarzeniach i ich skutkach. To trwające przez niemal dwa pokolenia skazane na niepamięć też jest jednym z elementów tego regionalnego dramatu.”*

Wobec tego naszym pokoleniowym zadaniem, jako współczesnych mieszkańców naszego Heimatu – Górnego Śląska, jest przywrócenie właściwej pamięci historycznej i społecznej o tej tragedii.

Jako uczestnicy życia politycznego i społecznego, podejmujemy działania, które mają na celu uczczenie pamięci ofiar Tragedii Górnos Śląskiej.

Rok pamięci – działania edukacyjne i wydarzenia rocznicowe

Sejmiki województw śląskiego i opolskiego, przyjęły stosowne uchwały honorujące ofiary tych tragicznych wydarzeń. Rok 2025 ogłoszony Rokiem wspomnieniowym Tragedii Górnos Śląskiej w województwie opolskim!

W ubiegłym tygodniu (8 i 9 stycznia br.) byliśmy świadkami ważnych wydarzeń w Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie przyjęto przez aklamację specjalną uchwałę. Wicemarszałkini województwa opolskiego Zuzanna Donath-Kasiura, wzruszona, wyrażając zdanie wielu mieszkańców woj. opolskiego powiedziała występując z tej okazji w Senacie RP.: *“Wysoki Senacie, w imieniu wszystkich mieszkańców woj. opolskiego przyjmijcie gorące słowa podziękowania, składam je nie tylko jako wicemarszałkini, ale również jako potomkini tych, których Tragedia Górnos Śląska dotknęła. Dziękuję w imieniu ludności autochtonicznej Śląska, zarówno tych, którzy czują się Ślązakami czy mniejszością niemiecką. To bardzo ważne, byśmy o tych trudnych sprawach pamiętali, abyśmy o tym mówili, abyśmy z przeszłości wyciągnęli wnioski. (...) Ogrom bólu i cierpienia, był noszony w sercach, ale nie wolno o tym było mówić. Dlatego dobrze, że od czasu zmian ustrojowych po ‘89 roku możemy powoli przywracać pamięć o tych trudnych wydarzeniach. Ogrom tego cierpienia, możemy tylko sobie wyobrazić, patrząc jak w Ukrainie, armia rosyjska dokonuje podobnych zniszczeń i gwałtów. Z serca dziękuję za Państwa zrozumienie.”*

Przewidywane jest w ciągu roku wiele wydarzeń rocznicowych. W ramach obchodów organizowane są konferencje, wystawy i prelekcje, a także wydarzenia edukacyjne mające na celu uświadomienie młodszych pokoleń o tym, jak tragiczne skutki miała ta część naszej historii.

Jednym z kluczowych wydarzeń będzie konferencja naukowa, która odbędzie się 24 stycznia 2025 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Działalności Kulturalnej w Ujeździe – dokładnie w 80. rocznicę wkroczenia Armii Czerwonej do tej miejscowości. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęło Śląskie Stowarzyszenie Samorządowe. Centralne obchody Tragedii

Górnośląskiej w woj. opolskim zaplanowano na 26 stycznia 2025 w Łambinowicach. Uroczystość rozpocznie się o godz. 15:00 nabożeństwem w kościele św. Marii Magdaleny, po którym przeniesie się na Cmentarz Ofiar Obozu Pracy.

Pamięć o przeszłości i budowanie przyszłości

Obchody 80-lecia Tragedii Górnośląskiej są nie tylko okazją do oddania hołdu ofiarom, ale również do dialogu o wspólnej historii Polski, Niemiec i Śląska. Wspólne upamiętnienie tych tragicznych wydarzeń jest wyrazem szacunku dla wszystkich, którzy zginęli lub zostali okrutnie skrzywdzeni w wyniku ówczesnych represji, również jak pisał Przewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego Rafał Bartek – “Już czas aby zacząć bardziej otwarcie mówić o dramacie Ślązaków, Warmiaków, Mazurów, mieszkańców Pomorza...”

Mamy nadzieję, że dzięki takim inicjatywom pamięć o ofiarach Tragedii Górnośląskiej staje się częścią naszej wspólnej historii, która wciąż wywołuje emocje i skłania do refleksji nad wartościami, jakimi powinny kierować się narody w obliczu tragicznych wydarzeń historycznych.

Łukasz Jastrzembski

Przewodniczący Śląskich Samorządowców

